

Title-vignette, frontispiece, two folding plates, one plate hors-texte and 23 ills. Excellent copies after Van Ostade. c.c.plt.f.

105

Het vermaaklyk

BUITENLEVEN,

OF DE

Zingende en Speelende

BOERENVREUGD.

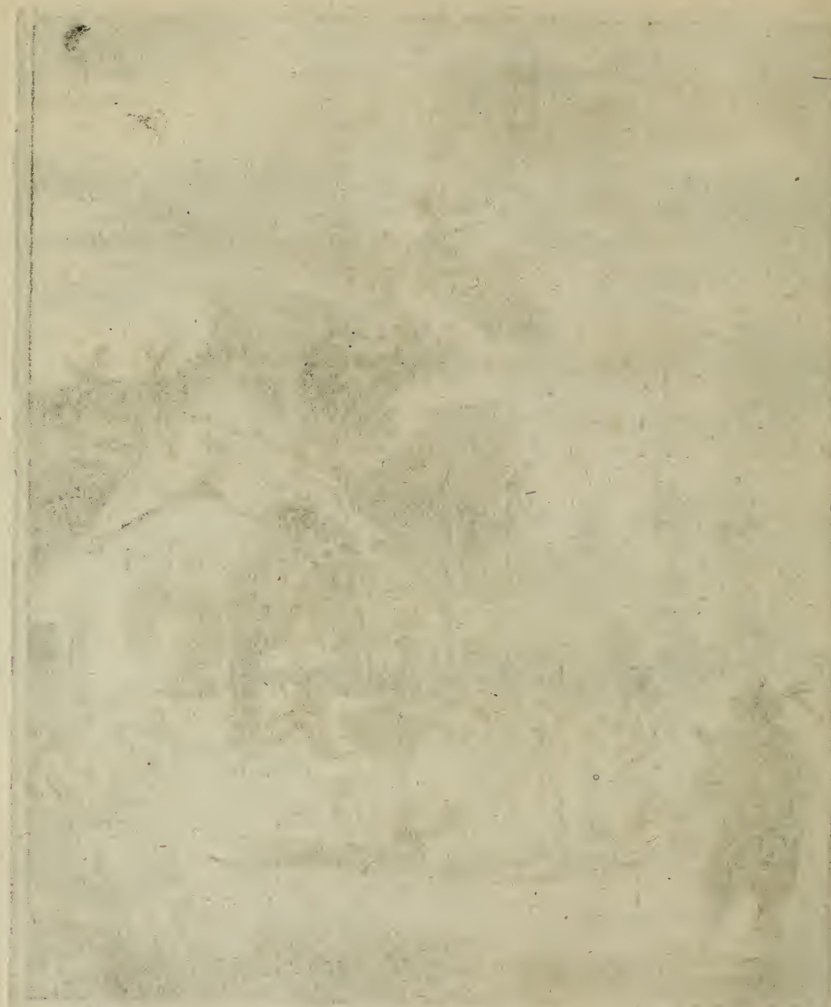
Op de Tytelprent.

 Ie hier 't vermaaklyk BOERENLEVEN,
Daar Jaſper op zyn Zakpyp ſpeelt.
De jonge Jeugd, tot vreugd gedreeven,
Vermaakt zig op het Land, in weeld'.
De een ſtrykt hier zaftjes op het Veeltje,
En de ánder blaaſt een zoeten toon;
't Welk Jantje nabootſt met zyn keeltje,
Doormengd met Dwarsfluit en Hoboon.
De klanken doen de Buurt weêrgalmen,
De blad'ren lillen aan den Boom;
Zy tarten 's Veegods riete halmen,
En de Echo op den waterſtroom.
De Verfſtof word terwyl gewreeven
Voor Driesje; die met zyn Penceel
De Plaatjes daar meê zal naar 't leven
Afzetten. *Elk zyn keur en deel.*

A. v. H.

t'Haarlem Gedruckt. | Hulkenroy. aan de
by de Wed: H: van | Marckt in laurens koster.
1716

Het vermaaklyk

BUITENLEVEN,

OF DE

Zingende en Speelende

BOERENVREUGD

Met Zangkunſt verrykt, en tot gemak der Speelers op de G ſleutel geſteld.

TE HAARLEM,

Gedrukt by de *Wed: Hermanus van Hulkenroy*, aan de Markt, in Laurens Koſter, Uitvinder van de Boekdrukkonſt. 1716.

Op het vermaaklyk

BUITENLEVEN,

Of de

Zingende en ſpeelende

BOERENVREUGD.

L wie de Zangkunſt mint, met Snaarenſpel gepaard,
Treê toe en leeze of zing' deez' nieuw gemaakte
deunen,
Door veel 'er Geeſt gedicht: (laat Momuſſen zich kreunen
Aan deeze ſtóf.) Komt hier Zangminnaars! komt doorblaêrt
Dit bondeltje om uw Luſt te voên en op te wekken.
Hier 's voor Liefhebbers nu weêr nieuwe Zangerei;
Voor eenen doffen Geeſt, een vrolyke Artſenei:
Hier 's nut en zoetigheid te zaamen uit te trekken.

G. VAN MATER.

Op

Op 't vermaaklyk

BUITENLEVEN,

Of de zingende en ſpeelende

BOERENVREUGD.

KLINKDICHT.

Om hier Zangminnende, hier kunt g' uw geeſt verligten;
Hier kan de Speeler meê zyne iverluſt verzaên,
Wanneer hy 't greetig oog laat op deez' ſtukjes gaan,
En wil zyn klanken naer deez' maat en ſtoffe rigten.

Het Zang- en Speelmuzyk, daar Momus voor moet zwigten,
Eêr Goddelyk geagt, bepronkt hier deeze Blaên;
Maar wie zyn handen eens denkt aan 't Penceel te ſlaan,
Keurt deeze Plaatjes, tot verſiering der Gedichten.

Beminde Leezer, hier verſchynt dan op 't Toneel,
Een ſtoffe voor den Geeſt, voor Konſt en held're Keel;
Die voor weetgierigheid wel waardig is te kroonen.

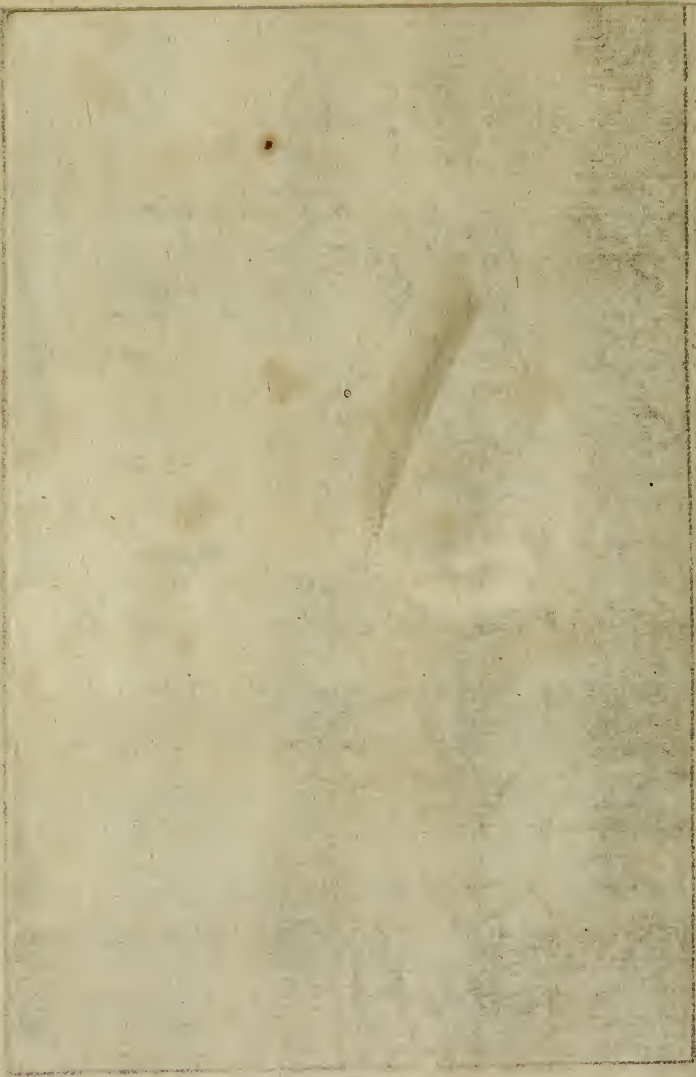
Vermaakt u, jonge Jeugd, nu met dit fraai accoord,
En d' edele Etſery, die tot de Teek'ning hoort;
Speelt, Zingt en boet uw luſt met deeze zoete toonen.

T: K: Haaxma.

Het

De Landjeugd is verheugd op 't vrolyk Bruiloftsfeest
Van Floris met zyn Bruid; hier gaat 'er een aan 't danssen,
Daar zit 'er een en zingt, ginds speelt een blyde ge[illegible],
Terwyl vast Lessemeer de zorg draagt voor het schranssen.

Het Vermaaklyk

BUITENLEVEN,

Of de

Zingende en ſpeelende

BOERENVREUGD.

Boeren Bruiloft.

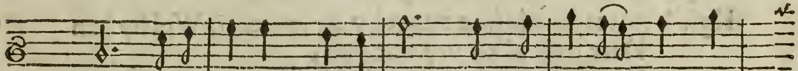
Floris en Neeltje, dat zoete lieve paar, Zyn te gaar Nu ver-

eend voor 't Echtaltaar. 't Heele huis is opgeſierd, Wyl men

hier de Bruiloft viert Van deez' twee: 't Is vol vreugde op deeze

ſteê. Beſtemoeder, rad ter been, Heeft de pot vol kool ge-

ſneên, Zy alleen, Kookt en ſmookt, ſchoon oud van leên.

't IS Bruiloft, by den ellement!
Komt Lansjes aan den dis,
Nu onze Floor die braave vent,
Met Neel de Bruigom is:
Aanschouwt het danssen eens van Pleun,
Die zafte en bolle meid,
Met Gysje, Krelis Karstens Zeun;
'k Begin, hoort toe met vlyt.

Zang: *'t Groot Boeren Balet.*

1

FLoris en Neeltje, dat zoete lieve paar, Zyn te gaêr
Nu vereend voor 't Echtaltaar.
'tHeele huis is opgesierd,
Wyl men hier de Bruiloft viert
Van deez' twee: 't Is vol vreugde op deeze steê.
Bestemoeder, rad ter been,
Heeft de pot vol kool gesneên, Zy alleen,
Kookt en smookt, schoon oud van leên.

2

Maartje, de Moeder van Floris lieve Neel, Is geheel
Vol van vreugde en zoet gekweel;
Zy maakt 't Bruiloftsbedje klaar,
Als toen zy de Bruid eens waar
Met haar Man, Die nu met een volle kan
Zit, verheugd, op zyne stoel,
En beschouwt het zoet gewoel, Jongmans doel;
Maar zyn oudheid maakt hem koel.

3

Kyk 't zoete Joosje hoe zaagt hy als een man, Wel hy kan
Daar ook al zo vry wat van;
Ziet hoe speelt hy op de Veel,
En hoe lief zingt jonge Kreel
Met zyn Teun; de aller nieuwerwetste deun.
Gysje die danst na de trant,
En recht na de Speelmans hand, Met verstand,
Trots den besten Boer van 't land.

4 Pleun-

4

Pleuntje, niet minder, danſt meê rond en om de Bruid,
Op 't geluid, Ofze een been had om een duit.
Jorden ſtopt vaſt uit zyn doos,
En hy word ſchier zinneloos ,
Om dat hy Zo niet danſſen kan als zy.
Hansje zegt : 't gaet uit de kyk,
Teuntje zingt bezongderlyk, J' hebt gelyk,
Zyde Louris, 't is mezyk.

5

Hoor vader Jeppe, dien goeden ouden bloed : Wel ik moet
Zeggen, zegt hy, dat gaet zoet.
Floortje krygt zyn Bruid by 't hoofd,
Die haar menig zoen ontrooft,
Op 't gekweel, En het klinken van de veel.
Kyk hoe Bruigoms Moeder lagt,
Zy verſchud haar heele vagt, Dat gaet zagt,
Zegt zy, 'k heb 't al lang verwagt.

6

Kyk eens na Klaasje, met kloentje op den trap,
Kyk hoe ſchrap Staat hy, met een volle flap,
En hy zegt: laet los de Maid,
Eer dat ik je ſtrak iens ſmait,
Net en krek, Deuze pul vlak veur je bek;
Wilje zoenen? zoentze daer
Op de vloer, in 't openbaer, By mekaer,
Of ik trekje by het haer.

7

Jaapje de ploeger vat Kloentje by de mouw,
'k Wil het nou, Zegt hy doen, wet roert 'et jou;
Laet me los de Vraiſter, ras!
Kom myn zoete braeve tas,

Kom by myn, Ik zel tog je Bruigom zyn :
'k Wed dat jy 't niet raed, zei Kloen,
'k Gaf dan liever Klaes een zoen, 'k Wil 't niet doen,
Laet je Moêr je nog wet voên.

8

Bruidegoms Broeders, klein' Hein en groote Piet,
Zie je 't niet, Wat dat onder hen geſchied?
Wyl nu de eene drinkt en ſpringt,
En een ander luſtig zingt,
Schaffen zy knapjes aan de ryſtenbry,
Die haar Besje heeft gekookt,
Menig hoepelſtok verſtookt, Dat het rookt;
Ziet hoe dat de ſchoorſteen ſmookt.

9

Meeuwtje, het kleintje, gezond en wel te pas, Grypt na't glas
Of 't vol wyn geſchonken was;
Ziet hoe dat het guitje lagt,
Wyl hy op het glaasje wagt;
't Liefſte kind, Dat van Moêr zo word bemint.
Ider een die is verblyd,
En ook vol van vrolykheid, In deez' tyd.
't Drinkt en zingt, tot knegt en meid.

10

Jorden aan 't wenſen, de Bruiloft was gedaan,
't Za vat aen, Zegt hy, 't glas zo vol gelaên;
Zie eens Floortje, dat moet uit,
Op gezondheid van jou Bruid,
Dat je in 't jaer Hebt een kind gelyk de Vaêr,
Of een Maisje, dik en vet.
Daer meê alles weg gezet, Schoon en net.
Dan jy beidjes t'zaem na bed.

VRY-

De zoete Zomertyd lokt Pleuntje voor de deur,
z' Is yv'rig aan het werk, begint verheugd te kweelen,
Terwyl haar eenigſt' Kind vermaak'lyk zit te ſpeelen:
Met komt 'er Floris by, die weêr, als in zyn fleur,
De vreijery begint; de min, geneigt tot paaren,
Ontſteekt den ouden gloed in hunne hooge jaaren.

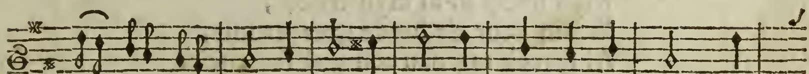
Vryazie van Floris en Pleuntje.

Wet zo Buurwyf, Wet zo dan Pleuntje, Dat deuntje Dat

gaet hiel uit de kyk; Jou ſtem die klinkt bezongderlyk:

Je zingt veul mooijer nag als Teuntje. Wet zo Buurwyf, wet

zo dan Pleuntje, Dat deuntje Dat gaet hiel uit de kyk.

De Min is zeltzaem kruid, zei Floris, 'k voelt ook wel,
Want die verbrangſte Min kruipt door myn vlys en vel,
'k Heb dag nag nagt gien ruſt, ik mot 'et nag iens waegen:
'k Gae na Pleun Krelis om haer tot myn Wyf te vraegen.

Zang: *Dat gaat nou zo regt toe na Kniertje.*

Floris.

1 WEt zo Buurwyf, wet zo dan Pleuntje, Dat deuntje
Dat gaet hiel uit de kyk;
Jou ſtem die klinkt bezongderlyk:
Je zingt veul mooijer nag als Teuntje.
Wet zo Buurwyf, wet zo dan Pleuntje, Dat deuntje
Dat gaet hiel uit de kyk.

 2 Wel

Pleuntje.

2 Wel Floris wel keum jy hier vreijen, Dat vleijen
Dat het wet in den zin,
Keum jy hier praeten van de min,
Dat mag ik tag nag geenzints leijen.
Wel Floris wel keum jy hier vreijen, Dat vleijen
Dat het wet in den zin,

Floris.

3 Dat 's net 'eraên, myn lieve mensie, Myn wensie,
Myn hoop in al myn trooft,
'k Bin deur de liefde gaer 'erooft,
Ai spreek tag nau een goê sentencie.
Dat 's net 'eraên, myn lieve mensie, Myn wensie,
Myn hoop in al myn trooft.

Pleuntje.

4 Zeg hoe dus mal! zin jou de zinnen, Door 't minnen,
Ontvloogen, lieve maet?
Hy hou je vroom, wel, wet ien praet;
Wet zou je mit me gaen beginnen?
Zeg hoe dus mal! zin jou de zinnen, Door 't minnen,
Ontvloogen, lieve maet?

Floris.

5 Hoor 'k heb ien Langd mit twalef Koeijen, Die loeijen
Zeer tierig ongder een,
Keum wilje daer iens mit me treên,
Of 'k zel jou in myn schuitje roeijen.
Hoor 'k heb ien Langd mit twalef Koeijen, Die loeijen
Zeer tierig ongder een.

6 'k Heb zo veul goed van zael'ge Kniertje, Dat diertje,
Die nou is by ongs Heer,
Van jakken, rokken en nag meer;
'k Heb hout in Turf, tot ien braef viertje.
'k Heb zo veul goed van zael'ge Kniertje, Dat diertje,
Die nou is by ongs Heer,

7 'k Heb pot, in pan, in haen, in hennen, Die bennen
Maer zongder wedergaê,
'k Heb iend in waerd, in vork, in ſpaê,
In twie paer vlinter nieuwe zennen.
'k Heb pot, in pan, in haen, in hennen, Die bennen
Maer zongder wedergaê.

Pleuntje.

8 Wel lieve Floor ik bin te vreden, 'k Zel treeden
Nu in den echtenſtaet,
Wangt jy bekoort me deur jou praet.
'k Verlaet de droefheid nou mit reden.
Wel lieve Floor ik bin te vreden, 'k Zel treeden
Nu in den echtenſtaet.

9 Ik ken myn koſt by na wel winnen Mit ſpinnen,
Als ik wet iv'rig bin,
Gut Floortje wiſtje hoe ik ſpin,
Je zout me nag veul meer beminnen.
Ik ken myn koſt by na wel winnen Mit ſpinnen,
Als ik wet iv'rig bin.

10 'k Heb, als je ziet, twie Verkens leggen, Ze zeggen,
Ze zin ien hoope waerd,
Het is ien ſpekje zoet van aerd;
In ook in 't Langd twie nieuwe heggen.
'k Heb, als je ziet, twie Varkens leggen, Ze zeggen,
Ze zin ien hoope waerd.

11 In dan nag mier, ik kan 't niet noemen; 'k Mag roemen,
Ik bin ien ryke Weeuw.
Daer an die ſchoorſtien neſt ien ſpreeuw.
'k Heb in myn tuin ook mooije bloemen.
In dan nag mier, ik kan 't niet noemen; 'k Mag roemen,
Ik bin ien ryke Weeuw.

12 'k Bin

12 'k Bin wel verzien van ſchoone kleêren, Mit eeren
Keum ik braef veur den dag,
Al is 't wet oud, dat 's niet, ik lag
Mit al die nieuwerwetſe veeren.
'k Bin wel verzien van ſchoone kleêren, Mit eeren
Keum ik braef veur den dag,

Floris.

13 Ik weet 'et wel myn lieve bekje, Myn gekje,
Myn ſuiker zoete Pleun;
Ik motje lykwel, om den deun,
Iens zoenen, wangt myn liefde trekje.
Ik weet 'et wel myn lieve bekje, Myn gekje,
Myn ſuiker zoete Pleun.

Pleuntje.

14 Dat 's niemendal, ik lag mit Joris, In Kloris,
Die na my kwamen uit;
Ik bin nou wederom de Bruid,
Mit ongzen wakk'ren braeven Floris.
Dat 's niemendal, ik lag mit Joris, In Kloris,
Die na my kwamen uit.

15 Keum Floortje, keum gaen wy na binnen, Verzinnen
Wet ongs nou ſtaet te doen;
Keum goelaik ventje, hups en koen.
Neel Klaeſe ga jy wet aen 't ſpinnen.
Keum Floortje, keum gaen wy na binnen, Verzinnen
Wet ongs nou ſtaet te doen.

Floris.

16 Wel als je wilt: ik bin, gangs lyde, Zo bleide!
Ik weet niet wet ik doe;
Ik bin van 't vreijen ook al moe;
Dat 's zo ongtdieft, o Meid der Meiden.
Wel als je wilt: ik bin, gangs lyde, Zo bleide!
Ik weet niet wet ik doe.

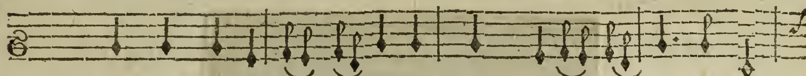

Zaamenſpraak tuſſen Man en Vrouw.

Vrouw. Hebſtoe dan das ongewetſer wied'rom in de Kreug gefeurt?

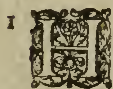

Man. Wel wat wolſtu door van haben Wyb? das is wel meir gebeurt.

Vrouw. Ach was lyd ich grootſen nood! *Man.* O doe dybel weerſtoe dood.

Vrouw.

1 Ebſtoe dan das ongewetſer wied'rom in de Kreug gefeurt?
Man. Wel wat wolſtu door van haben Wyb? das is wel meir gebeurt.
Vrouw. Ach was lyd ich grootſen nood!
Man. O doe dybel weerſtoe dood.

2

Vrouw. Dyne Kinner, die erhinner, ſterben ſchier van hongersnood.
Man. Gibſe krauwt of haut te fretſen, zo ſchytſen zy zich nich dood.
Vrouw. Ach was lyd ich grootſen nood! *Man.* O doe dybel weerſtoe dood.

3

Vrouw. 'k Wol das ich waer blind geweezen, wan ich dier hond haab gezien.
Man. Wyb in dynen oog geſchiſſen, zo wil 't naer uw wens geſchien.
Vrouw. Ach was lyd ich grootſen nood!
Man. O doe dybel weerſtoe dood.

4

Vrouw. Ei zo ſoef doe galgevogel pik on zwabel in dyn lyb.
Man. Wyn on bier in 't hert ezoogen, is mier betſer ſnoode wyb.
Vrouw. Souf das her an ſtikken moeſt.
Man. Daer ſoe haab ich geinen loeſt.

5

Vrouw. 'k Wol das ich in Himmel waeren, ich moes 'er doch einmael in.
Man. 'k Wol das ou was van der aerde, dan haab ich het naer myn zin.
Vrouw. Ach was lyd ich grootſen nood!
Man. O doe dybel weerſtoe dood.

Jan, in zyn eenzaamheid, veracht het dartel minnen;
Want 't ſchoon kriſtalle nat van Baghus ſtreelt zyn zinnen.

Jan

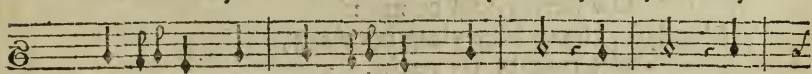
Mars van de jonge Prins van Vrieſland.

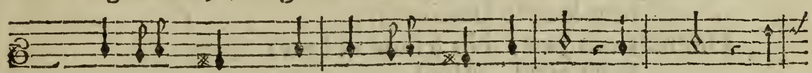
Jan pryſt den klaaren wy - - - n, En laakt het dartel minnen; Het

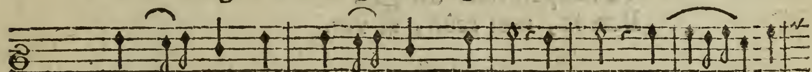
helder kriſtaly - - - n Dat ſtreelt hy voor zyn Tryn : Hy

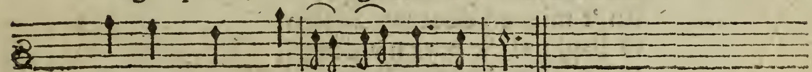
zegt kriſtal, Uw geeſt die zal Meer doen En voên Als

ooit een maagd; Uw kragt die vaagt De ſmert Van 't hert, Geen

vreugd op aard, Of word gebaart Door u; Ik ſchuw De mal - - le

min van Tryn, En prys den klaaren wyn.

1

JAn pryſt den klaaren wyn,
En laakt het dartel minnen;
Het helder kriſtalyn
Dat ſtreelt hy voor zyn Tryn :
Hy zegt, kriſtal, Uw geeſt die zal
Meer doen En voên
Als ooit een maagd; Uw kragt die vaagt
De ſmert Van 't hert,

Geen vreugd op aard, Of word gebaart
Door u; Ik ſchuw
De malle min van Tryn,
En prys den klaaren wyn.

2

Wat brengt de zotte min
Al kwelling naar het meisje,
Zy ſpeelt geſtadig in
Uw herte, ziel en zin:
Men lyd geſtaag Met vlaag op vlaag,
Met macht, By nacht.
Ik heb geſtreên, En dat geween
Met kracht Doorbragt,
Omtrent een Jaar; Nu ſchuw ik haar:
Weg meid, Altyd
Te loopen naar uw gat,
Ben ik, met reên, al zat.

3

De held're Wyn verheugd,
En 't minnen doet my zugten.
O Baghus! 'k prys uw deugd,
Gy mint en kweekt de vreugd.
Weg malle min, Vlied uit myn zin:
De Wyn Zal myn
Verheugen doen, En luſten voên;
Ik haat Het kwaad
Van 't minnevier; Weg, weg van hier!
't Kriſtal Dat zal
My ſtreelen voor myn Tryn.
O ſchoon kriſtalle Wyn.

Koen Fobertſz. Kindje tiert en raaſt,
Het kermt en ſteent van pyn in 't lyfje ;
Hy voert het wigt, wyl Moêr zich haaſt
Met Luurtjes warmen, voor dat wyfje.
Maar Jasje ſlokt zyn pappot uit,
En kreunt zich niet aan zulk geluid.

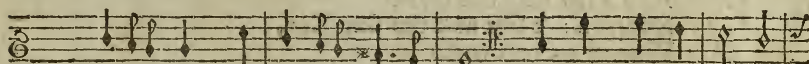
De Westfeeling mit dem Kinne.

Noe doe hunnesfotke Woe schreijet sou tho mik? Moeme zet yn

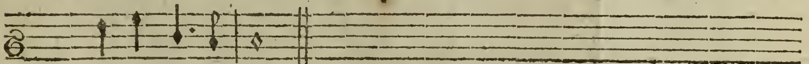
Potke Mit bryken up veur dik, 't Lieve Kinne kriet tho

roozen dol, Wen 'et man vretten wol; 't 'eft nein dret tho vretten,

Moeme kumt mit brie ou bie, 't Kinne mut wat etten, 't Is tho

roozen dol no brie.

Zang: *Van de Harder.*

1

NOe doe hunnesfotke Woe schreijet sou tho mik?
Moeme zet yn Potke Mit bryken up veur dik,
't Lieve Kinne kriet tho roozen dol,
Wen 'et man vretten wol;
't 'Eft nein dret tho vretten,
Moeme kumt mit brie ou bie,
't Kinne mut wat etten,
't Is tho roozen dol no brie.

2

Noe mien kleen zoot meike, Noe, meeket nicht tho bunt,
Spyet soeker breike Nicht wedder ut hem mund;
Noe noe, weezet man tho vredden dan,

 'k Wyt

'k Wyt nicht woe 'k arme Man
Mit dem Kinne meeket,
't Eft up ſtunt, went brieken et,
Ut hem lieve breeket,
'k Wyt nicht wat dem Kinne let.

3

'k Wol yn Dokker ſprekken Dat 'et wat tuges geft;
't Zunt balt zooven wekken Dat 'et nicht dretten heft
Aſſen grunnen kuttel wie yn ſtyn,
't Ett liejen drettel pyn.
Noe mien Leef doe muſte
Zwiegen: 't lagt mik tho dem Kin,
Wennet zunners wuſte
Dat 'k 'er zulverſt Voor vom bin.

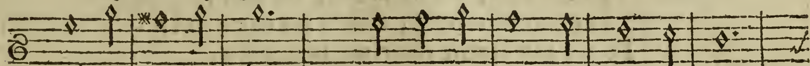

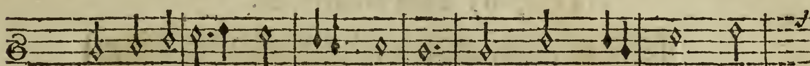
Niet jong te zyn getrouwt
Heeft menig knegt berouwt.

Myn

Air, vivace.

I

Yn friſſe jeugd is nu verdweenen:
Vergaan is al myn luſt en vreugd:
'k Heb my dikmaals met Neel verheugd,
Maar nu ga ik al kuchgend' ſteenen :
Het Vrouwvolk roept my na tot ſpot,
Gy durft niet trouwen, knorrepot.

2

Beleefde ik nu myn jonge jaaren,
Ik meen ik Neel bezoeken zou,
En haar verzoeken tot myn Vrouw,
Om met my in den Egt te paaren,
Maar nu 't te laat is, ga ik heen'
Naar 't Oude Manhuis my beſteên.

Daar

3

Daar wil ik eindigen myn leeven
  In ſtilheid, en in vrede, en ruſt,
  En eenzaamheid, dat 's nu myn luſt:
Ik zal my nooit daar uit begeeven,
  Zy zouden my weêr, tot myn ſpot,
  Na roepen, oude Knorrepot.

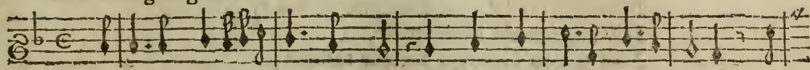

Oud Mal van Goris en Guurtje.

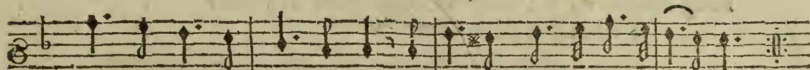
Zang;

Zang : *Verlaat gy my verheven Ziel.*

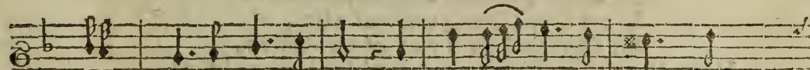
Een weinig langzaam.

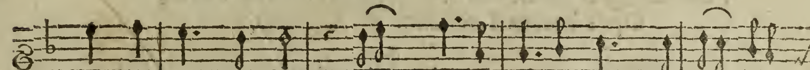
Als oude lui' een jeugdig kind In Echt te zaamen overgaêren, Dat

word gemeenlyk meer bemind Als menig doet in jonge Jaaren:

Want d' ouden zyn bedaard, de jeugd wil aan den trant, En 't

kind verstrekt een band. Want d' ouden zyn bedaard, de jeugd wil

aan den trant, En 't kind verstrekt een band.

I

Ls oude lui' een jeugdig kind
In Echt te zaamen overgaêren,
Dat word gemeenlyk meer bemind
Als menig doet in jonge jaaren :
Want d' ouden zyn bedaard, de jeugd wil aan den trant,
En 't kind verstrekt een band.
Want d' ouden zyn bedaard, de jeugd wil aan den trant,
En 't kind verstrekt een band.

2

Beſchouw maar eens dit oude paar,
't Is Goris met zyn ſtramme handen,
Die afgeleefde kluizenaar,
Met goore Guurtje zonder tanden,
Nog onlangs in het dorp tot echte man en vrouw
Verbonden door de trouw.
Nog onlangs in het dorp tot echte man en vrouw
Verbonden door de trouw.

3

Maar heerſt de Liefde in Jonge Lui',
Zy broeit hier ook al vreemde kuuren:
Want Goris kreeg een malle bui,
En Guurtje kon 't niet langer duuren,
Voor dat zy t' zaamen eens verkoelden hunnen brand,
Op 't boeren ledikant.
Voor dat zy t' zaamen eens verkoelden hunnen brand,
Op 't boeren Ledikant.

4

Hier toondenze in den Minneſtryd
Dat zy de Jeugd niet wilden wyken:
Want, negen maanden na dien tyd,
Daar kwam een jonge Goris kyken.
Dat 's van de bedplank af, gerekend op een haar,
Wat dunktje van dit paar?
Dat 's van de bedplank af, gerekend op een haar,
Wat dunktje van dit paar?

5

Nu zit zy vaſt om 't kind met vreugd
Door zyn Hansop te doen verblyden!
Dit doet den ouden Goris deugd,
Terwyl hy grinnikt van ter zyden,
Gelyk een ſater op een ſchoone veldgodin
In uitgelaaten min.
Gelyk een ſater op een ſchoone veldgodin
In uitgelaaten min.

6 Doch

6

Doch Guurtje moet het jonge lam
By Pypkan en by Pappot kweeken,
Dewyl zy nooit geen zog vernam,
En wel een Doctor had gaan ſpreeken;
Maar die gaf haar beſcheid: daar is geen helpen aan,
Gy hebt uw beſt gedaan.
Maar die gaf haar beſcheid: daar is geen helpen aan,
Gy hebt uw beſt gedaan.

7

Men heb dan nu geen kwaad vermoên
Of Guurtje zoekt langs ſtraat te loopen,
Gelyk 't de meeſte Wyfjes doen
Die Klaphout by de buurt verkoopen,
Z' is huizig en bekwaam, z' is altyd even ſtil
En nimmer op den tril.
Z' is huizig en bekwaam, z' is altyd even ſtil
En nimmer op den tril.

8

Gelukkig dan die al den dag
Zyn wyf niet diende aan band te leggen
Gelukkig die, als Goris, mag
Myn Huisvrouw en myn t' huisvrouw zeggen,
Ja daarmen nimmer hoort het kermelyk geluid
Myn wyf is altyd U I T.
Ja daarmen nimmer hoort het kermelyk geluid
Myn wyf is altyd U I T.

Zang : *De liefde voort gebragt.*

Helaas! waar zal ik heen? In deez' myne oude da - - - - gen,

De ſtrammigheid der leên doet my niet weinig klaa - - - -gen, En 't

geen de jongkheid paſt, Te zyn vol minnevlaagen, Ach 't is my tot een

laſt, Meer als ik ſchier kan draagen, kan draagen, kan draagen, kan

draa - - - - - - - - - gen.

1 He-

1

HElaas! waar zal ik heen?
In deez' myne oude dagen,
De ſtrammigheid der leên
Doet my niet weinig klaagen!
En 't geen de Jongkheid paſt,
Te zyn volle minnevlaagen
Ach! 't is my tot een laſt,
Meer als ik ſchier kan draagen,
Kan draagen, kan draagen, kan draagen.

2

Als ik maar ben in huis
Hoor ik geſtadig knorren,
Wat is het my een kruis!
Ik ſchrik voor al het morren:
Ik kan myn oude lyf
Ter naauwernood meer buigen,
En nog plaagt my myn wyf
Dat ik ſchier val in duigen
In duigen, in duigen, in duigen.

3

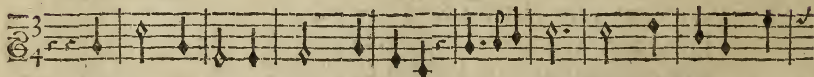
Het is een booze Griet,
Zy doet niet aêrs als zuipen,
Die, tot myn groot verdriet,
My nog wat af gaat kuipen:
Helaas! 'k verwens die trouw!
Maar daal nu haaſt ten grave:
Nog moet ik voor myn Vrouw
Heel vroeg en laat ſteeds ſlaaven,
Steeds ſlaaven, ſteeds ſlaaven, ſteeds ſlaaven.

Piet ſlypt op 't Boeren Dorp voor 't Pothuis van een Lapper,
En roert, daar onderwyl, op deeze wys zyn ſnapper.

Sliep ſchaar en mes deun.

Air, vivace.

De ſteen zo bot en ſtomp van leden, Slie - -. p ſchaar en mesje, Maakt

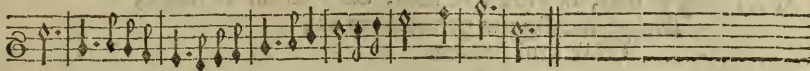

bytel, byl en mes zeer ſcherp van ſnee - - - - - - den; De elſten puntig

glad

glad en net, Slie - - p ſchaar en mesje, De ſchaartjes, priemen en 't lan-

cet - - - - - - - - - - - - - - die ſlyp ik mede.

I

Yn ſteen zo bot en ſtomp van leden, Sliep ſchaar en mesje,
Maakt bytel, byl en mes zeer ſcherp van ſneden;
De elſten puntig, glad en net; Sliep ſchaar en mesje,
De ſchaartjes, priemen en 't lancet
Die ſlyp ik mede.

2

De ſchaatſen maak ik recht, door 't keeren, Sliep ſchaar en mesje,
Droogſcheerders ſchaars, die nop en laken ſcheeren,
Of troffels, ſtrykers, groot en klein, Sliep ſchaar en mesje,
Ik maak het alles ſchoon en rein,
Voor die 't hanteeren.

3

Geen Ambagtsman, hoe groot in agting, Sliep ſchaar en mesje,
Wagt door myn botte ſteen in 't werk verzagting:
De Kok, hoe ſmeerig, vuil en zwart, Sliep ſchaar en mesje,
Gunt myne ſteen al mê zyn part,
Buiten verwagting.

4

De Naaiſtertjes, hoe net in 't kleeden, Sliep ſchaar en mesje,
Hoe puntig, krullig, wel gemaakt van leden,
Die brengen mê haar ſnippel ſchaar, Sliep ſchaar en mesje,
Of torrenmesjes, net en raar,
Ik ſlypze al mede.

5. Ik

5

Ik trap op 't plankje met myn teenen, Sliep ſchaar en mesje,
Komt treê maar aan, en wil my werk verleenen,
't Zy jong of oud, of vrouw of man, Sliep ſchaar en mesje,
Brengt vaardig uw gereedſchap an,
Of ik krui heenen.

Ang'niet, een weduwvrouw, nog jeugdig in haar tyd,
Word, wyl zy haſpelt, voor haar deur van Koert gevryd.

Vryazie tuſſen Koert en Angeniet.

Giga Anglois.

Ang'nietje had haare klein Kipjes gevoerd, Haar Vlasje geſponnen ge-

draaid of geſnoerd; 't Blank Garen van kleurtje, Gehaſpeld voor 't

deurtje, Aan ſtringetjes netjes getoerd. Koert komt 'er getreeden, En

ruſt zyne leden, Al leunende, op zyn ſtok. Maisje myn lief, myn

pangd, daer is nu myn hangd, Ik wouje wel trouwen, Zegt hy, voor myn

Vrouwe, Kom treên wy in 't Huwelyks jok.

I

Ng'nietje had haare klein' Kipjes gevoerd,
Haar Vlasje geſponnen, gedraaid of geſnoerd;
't Blank Garen, van kleurtje,
Gehaſpeld voor 't deurtje,
Aan ſtringetjes netjes getoerd.
Koert komt 'er getreeden,
En ruſt zyne leden,

Al leunende, op zyne ftok.
Maisje myn lief, myn pangd,
Daer is nu myn hangd,
Ik wouje wel trouwen,
Zegt hy, voor myn Vrouwe,
Kom treên wy in 't Huwelyks jok.

2

Ik zelje zo dienen en ftreelen, als eer
Uw Symen u deede, Ang'nietje, ja meer;
Wanneerje zult plaffen,
Of fchrobben, of waffen,
Dan doe ik al watje begeer.
Gy woont hier zo eenig,
En ik meê alleenig;
Kom doen wy 't op deeze voet.
Kiften, en kas, en vee
Is het uw' dan meê,
Myn potten en pannen,
Myn glaezen en kannen
Die krygje met my by uw goed.

3

Weg, zegtze tot Koertje, ik blyf 'er allien,
Ik leef veel gerufter in ftilte, met vreên.
Myn Symen die zaide:
Ei Wyfje, zo 'k fchaide
Hier van u zo mint 'er geen ien.
Myn Symen die was 'er
Een goelyk oppaffer.
Wy hebben mooi goedje vergaêrd;
Myn Kas is wel voorzien
Van geld, zo ik mien,
Daer kan ik van leeven.
Nog zy hy: ik geeve
U alles, maer 't boeltje wat fpaert.

4

Ang'nietje, myn engel, ik zel het vergoên,
Met flooven en wroeten, om voordeel te doen.

O laet

O laet ongs een raisje
Vereenen, och Maisje,
Selweeken ik word 'er zo groen!
Nou, zegtze tot Koertje,
Jou dartele boertje,
Uw vreijen dat zou wel gaen,
Als gy uw mooije praet
Verplaetſte in de daed,
Dan word ik uw Wyfje,
Dan min ik uw lyfje,
Dan lap ik het Hailikje aen.

5

Hy zegt 'er: Ang'nietje nu ben ik geruſt,
Myn liefje, myn ſuiker, nu eensjes gekuſt;
Ik zelje zo lieven,
Zo dikwils gerieven,
Ach zoetert, myn brytje, myn luſt.
Nu komen ongs goedjes,
Ongs ſchaapen en koetjes,
Ongs boeltjes, ook meê by een.
Liefje de min brangd in
Myn lyf en myn zin,
Kom wiltze wat koelen,
Wat leſſen, wat ſpoelen,
Ang'nietje ze kruipt na beneên.

6

Weg, zegtze, jou lubbert, het is nog gien tyd,
Wagt tot je ter deegen in 't Huwelyk zyt,
Dan kunje het minnen,
Met vreugde beginnen,
Jou hertje dat brangt na de maid.
Ach moet ik die plaegen,
Zegt hy, nog verdraegen,
Myn lyfje ſtaet in den brangd!
Zagje myn hert en nier,
Ze zyn als het vier
Van binnen en buiten,

Ik kan 't niet meer uiten,
Zo ik 'er geen middelen vangd.

7

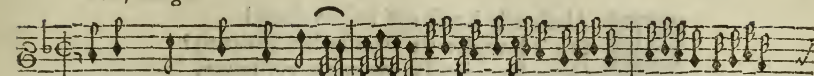
Kom treên wy na binnen jou guitje, jou fielt,
Zo zegtze, eer het brangden uw hertje vernielt:
De jongeliens kragten
Dientmen te verzagten,
Daer zagelis Symen van hielt.
Och, zegt hy, myn engel,
De minnegods bengel
Die kruipt door myn vlees en bloed.
't Lieven heeft groote kragt,
Geweld en veel magt,
Het prangtje de zinnen,
Het doetje verwinnen,
Het ſmaektje, lik ſuiker, zo zoet.

Klein Jaapje dampt en rookt wyl hy, op zyn gemak,
De lekk're geur en lugt volpryſt van zyn Tabak.

Ta-

Air, Allegro.

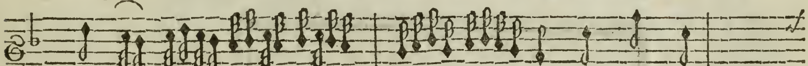
Tabak wie heeft uw lof en deug -

d Tabak wie heeft uw lof en deugd Op 't hoog - - - ſte Op 't

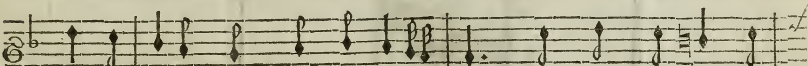
hoog - - ſte na waardy be-ſchreeven? Geen kruidje dat my

meer verheug - - - - - - - - - - - - - - - - t Of meer ver-

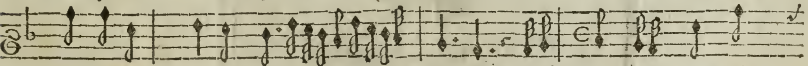
maak en vreugd kan geven. Gy doet myn zugten, haaſt ontvlugten als ik zit

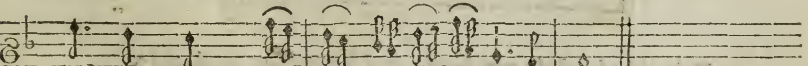
by myn lieve Knier, by myn lieve Knier, En ſpreek met haar van 't

lieflyk minnen, My dunkt daar is geen meer plaizier, Als onder 't pypje

als onder 't pypje 't her - t te - winnen. Ta - bak gy zyt al-

leen myn vreugd, Gy maakt my luſtig en verheugd.

Abak wie heeft uw lof en deugd
Op 't hoogſte na waardy beſchreeven?
Geen Kruidje dat my meer verheugt,
Of meer vermaak en vreugd kan geeven;
Gy doet myn zugten
Haaſt ontvlugten
Als ik zit by myn lieve Knier,
En ſpreek met haar van 't lieflyk minnen,
My dunkt daar is geen plaizier
Als onder 't pypje 't hert te winnen.
Tabak gy zyt alleen myn vreugd,
Gy maakt my luſtig en verheugd.

Dries ſchud geſtaêg zyn kleed, wyl 't tand'loos vee hem kwelt,
En gaart zyn ſob're koſt, al ſchurkende, op het veld.

Zang : *De friſſe Boer.*

Gavotta.

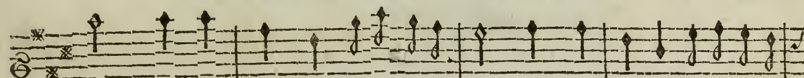
Dries, ſchoon kaal, En wat ſchraal, Ryk van Vee doch wat ſober in de

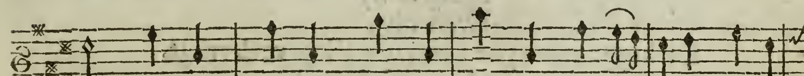
veeren, Gaat alleen, Wel te vreên, Met zyn zoet gezelſchap vrolyk

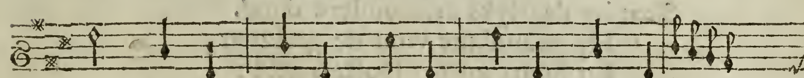
treên. Hy verſchikt geſtaêg zyn kleêren, Niet uit grootsheid of hoog-

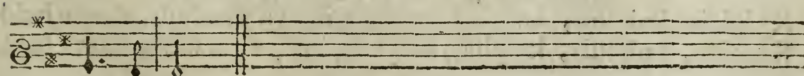
moed, Maar om't klein lief tandelooze goed, Dat hem zo veel kitteling aan

doet. knipluis, knipluis, knipluis, knipluis, van zyn eigen vlees en

bloed. knipluis, knipluis, knipluis, knipluis, van zyn eigen

vlees en bloed.

1 Dries

1

Ries, ſchoon kaal,
En wat ſchraal,
Ryk van Vee doch wat ſober in de veeren,
Gaat alleen,
Wel te vreên,
Met zyn zoet gezelſchap vrolyk treên.
Hy verſchikt geſtaêg zyn kleêren,
Niet uit grootsheid of hoogmoed,
Maar om 't klein lief tandelooze goed,
Dat hem zo veel kitteling aandoet.
Knipluis, knipluis, knipluis, knipluis, van zyn eigen vlees en bloed.
Knipluis, knipluis, knipluis, knipluis, van zyn eigen vlees en bloed.

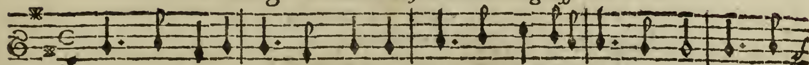
2

Staag is hy
Even bly,
En krygt van zyne beesjes teeling veel vrugt.
Want uit brood
Hongers nood
Slaat hy dagelyks driehonderd dood.
Hy gebruiktze voor de geelzugt,
En ſpaart zo het Doćters geld:
Zo ſpeelt Dries, op 't wollig luizenveld,
Als de honger hem te vinnig kwelt,
Knipluis, knipluis, knipluis, knipluis, in zyn wambuis, als een held.
Knipluis, knipluis, knipluis, knipluis, in zyn wambuis, als een held.

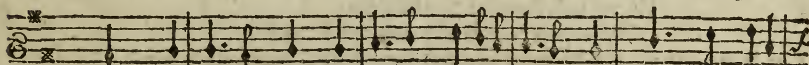
Zang

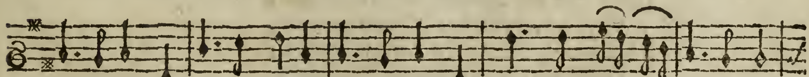
Zang : *Philida myns Zielsvoogdeſſe.*

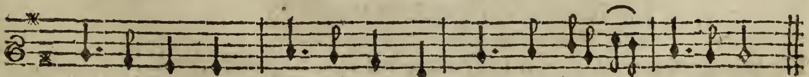
Zie oom Krelis hier eens rooken, Met verſtand en goed beleid, Jaap be-

ſchouwt zyn pyp en ſmooken. O wat groote malligheid, Roept hy uit ik

zal't u zeggen, en met reden uit gaan leggen, Wat myn moertje my, zo ſtrak,

Eerſt ver-haalde, eerſt ver-haalde, eerſt ver - haalde van Tabak.

1

Ie oom Krelis hier eens rooken,
Met verſtand en goed beleid,
Jaap beſchouwt zyn pyp en ſmooken.
O wat groote malligheid,
Roept hy uit, ik zal 't u zeggen,
En met reden uit gaan leggen,
Wat myn moertje my, zo ſtrak,
Eerſt verhaalde, eerſt verhaalde, eerſt verhaalde van Tabak.

2

Dat hy eerſt is voortgeſprooten
Uit Vorſt Attabalia,
Daar de Spanjaards van genooten,
In het woeſt America,
Zo veel goud, zo veel ſieraaden,
Als hun gier'ge luſt kon laaden;
Tot zyn loſſing en randſoen,
Want daar was 't hen, want daar was 't hen, want daar was 't hen om te doen.

3

Als men hen doen had gegeeven
Veele ſchatten, naer 't accoord,
Bragten zy nog om het leven,
(Door een wreeden beulſen moord,)
Deezen Koning, o wat ſchanden!
En vermeeſterden zyn landen;
Wierpen 't lighaam aan het ſtrand
Dat begraaven, dat begraaven, dat begraaven wierd in 't zand.

4

Door een Neger die kwam doolen,
Wyl hy, door het Spaans geweld,
Zich een tyd lang had verſchoolen;
Denk wat was die man ontſteld!
Als hy daar zyn Heer en Koning
Zag beroofd van ſpraak en wooning;
'k Wens dat een vergiftig kruid,
Uit zyn Lighaam, uit zyn Lighaam, uit zyn Lighaam ſprak hy ſpruit'.

5 Dat

5

Dat de wreede ſpaanſe magten
Mag verſlinden t' aller tyd,
Daar geen hulp van ſtaat te wagten,
Schoon men aanwend alle vlyt.
Wilt u voor Tabak dan wagten,
Hy veroorzaakt niet dan klagten,
Wyl hy 't gantſe waereldrond
Met veel kwaalen, met veel kwaalen, met veel kwaalen heeft gewond.

6

Loop gy groote gek der gekken,
Antwoord oude Krelis oom,
Hy komt thans in my verwekken
Spreekens luſt en viert den toom;
Hoofd- en tandpyn, kwaade fluimen,
Moeten altyd daar voor ruimen,
Wyl het is een orvitaan
Dat mirakels, dat mirakels, dat mirakels heeft gedaan.

7

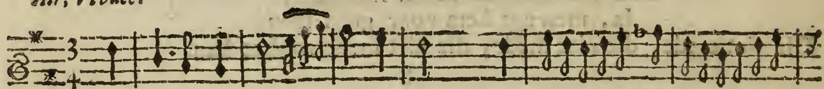
Weg dat zyn verſierde grillen,
Door uw mortje aan u verteld,
Wyl dat gy niet zoud verſpillen
In Tabak een ſtuiver geld;
Leer maar vry een pypje rooken;
God Vulkaan kan zelver ſmooken;
Ja, men agt hem voor geen man
Die niet mede, die niet mede, die niet mede rooken kan.

8

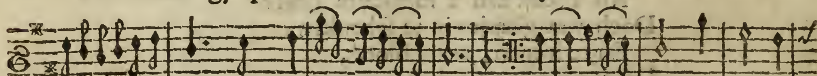
Wie kan meerder goeds bedenken,
Als Tabak aan 't mensdom doet?
Doch wat glaasjes in te ſchenken,
En te leegen, arme bloed,
Dat is meer naer uw behaagen:
Wil dan vry uw luſt na jaagen;
Ik zing, op een zoeten trant,
Edel kruidje, edel kruidje, edel kruidje, puik van 't land.

Air, Vivace.

Hier hoort gy ſpeelen na de kunſt, Dat zy - - - - - - - - - -

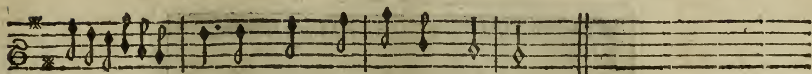

- - - - - - n eerſt reg-te Mu-zi-kanten! 't Is al om geld en niet uit

gunſt; Zy gaa - - - - - - n, zy gaa - - - - - - n, zy gaa - - - - -

n met

1

Ier hoort gy ſpeelen na de kunſt,
Dat zyn eerſt regte Muzikanten!
't Is al om geld en niet uit gunſt,
Zy gaan met vreugde na hun klanten.

2

Hoor dat gaat ſchoon, zei dikke Jan,
My dunkt ik kryg meê luſt tot zingen:
Speel helder op myn goede man,
Myn hert begint van vreugd te ontſpringen.

3

Ja wel, zei Jaap, 't is wonderbaar,
Wat klinkt het zoet en zaft in de ooren;
't Is vaſt Muzyk, want 't gaat heel raar
Wien zou dat deuntje niet bekooren?

4

Nu Speelman ſpeel nu eens van Kees,
O dat is eerſt een meeſterſtukje!
Ja dat 's een ſtuk dat Mortje prees,
Zei Jan met zyne houte krukje.

5

Kom Jan breng eens de Speelman dan;
Zyn keel word droog en hees van 't blaazen;
Ei Jan geef hem de Kan maar an,
Of vul hem twee of drie paar glaazen.

6

Avous Speelman, een volle kruik,
Laat Lou nu eensjes met u klinken,
Speel nog eens, ik zal in myn buik
Een glas tot affcheid met u drinken.

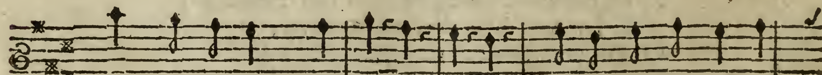

Verkeerde Verkeering
Baart ſobere Neering.

Zang : *Spanjolette.*

Kees zit, van 's morgens vroeg, In de Kroeg. Hy wint met ſpaê en

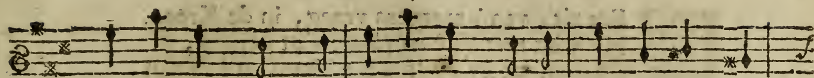

ploeg niet genoeg, Daarom zit hy by 't Tiktakbord en kan van

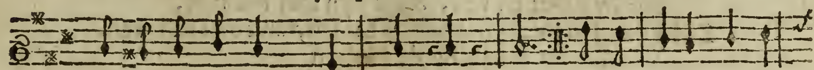

Tryn, die pry, vry. En hy maakt zyn banden als een man. Als hy

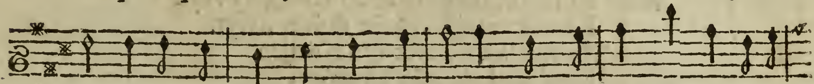
ſchut

ſchut en reſt, Staat zyn ſpel het beſt, En hy ſlaat Jan Piet zyn

loopers op het leſt, Van 't ooſt na 't weſt. Zo dat Krelis by de

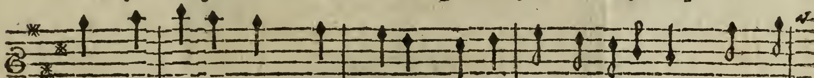
Heeren Als een mens meê leert Verkeeren. Maar hy maakt (o ſpyt) in de

kroeg zyn tyd en ook menig mooije ſtuiver kwyt. Tryntje laat hy

met zyn koeijen In het land alleenig knoeijen, En zy loopt voor

hem, om ruſt en vreê, Met boter, kaas en ſtremmelis in ſteê. Maar de

Landheer trekt vaſt niet, En het ſmart haar datze ziet, Dat 'er

— van haar ſpoed En ſlooven datze doet Niet overſchiet.

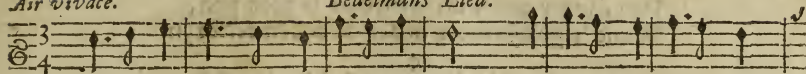
Kees

KEes zit, van 's morgens vroeg, in de Kroeg.
Hy wint met ſpaê en ploeg niet genoeg,
Daarom zit hy by 't Tiktakbord en kan van
Tryn, die pry, vry. En hy maakt zyn banden als een man.
Als hy ſchut en reſt, Staat zyn ſpel het beſt,
En hy ſlaat Jan Piet zyn lopers op het leſt, van 't ooſt na 't weſt.
Zo dat Krelis by de Heeren
Als een mens meê leert Verkeeren.
Maar hy maakt (o ſpyt) In de Kroeg zyn tyd
En ook menig mooije ſtuiver kwyt.
Tryntje laat hy met zyn Koeijen
In het land alleenig knoeijen,
En zy loopt voor hem, om ruſt en vreê,
Met boter, kaas en ſtremmelis in ſteê.
Maar de Landheer trekt vaſt niet,
En het ſmart haar datze ziet
Dat 'er van haar ſpoet En ſlooven datze doet, Niet overſchiet.

Geen Handwerk brengt meer voordeel by, Als de oude en ed'le Bed'laary.

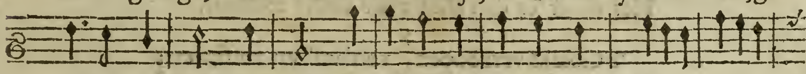
Air vivace. *Bedelmans Lied.*

Krelis en Klaartje zeer ſtatig in pragt, van ouders tot ouders uit

Bedel geſlagt; Haar Mantel en Huikje, van enkele zy Geweeven, ge-

lyken een Landmans py: Zy treeden te zaamen op 't plat - - - - -

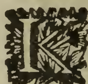

- - - - te land, Om kleêren en ſtikken en geld in de hand, Om

kleêren en ſtikken en geld in de hand.

1

Relis en Klaartje zeer ſtatig in pragt,
Van ouders tot ouders uit Bedel geſlagt;
Haar Mantel en Huikje, van enkele zy
Geweeven, gelyken een Akkermans py:
Zy treeden te zaamen op 't platte land,
Om kleêren en ſtikken en geld in de hand.

2

Vraagen en klaagen in buurten en ſtreek:
Wy zynen de klanten van eensjes ter week.
Maar als zy Schoutsdienaars of Honden eens zien,
Zo zynze zeer rapjes en radjes ter bien;
Den eenen gaat loopen, den aêr verſtoort,
Om datze weghaalen dat hen toebehoort.

3

's Avonds gelaêden met ſtikken en geld,
Dan zingen en ſpringen zy vrolyk op 't veld.
In haare ſlaapplaatſen dan 't goedje verkogt,
't Zy kleêren of ſtikken, vers mede gebrogt.

Dan

Dan dapper aan 't drinken, daar is geen pyn,
Want 't geldje moet onder de deken eerst zyn.

4

Kreupel en blinden, met stokken en stelt,
Aan 't danssen en schranssen, met alle geweld,
Fioolen en Fluiten, Hobo en de Bas,
Die klinken, op 't treeden van simpel en pas,
Voor Joosje, voor Janne, voor Krelis, Klaar;
Het danst 'er dan alles maar onder malkaar.

5

'Geldje verzoopen, verdanst en versmeert;
Dan vraagtmen den Hospes: wat is 'er verteert?
Die som dan gegeeven; en ider na bed
Met 't poezele Meisje, zeer dikjes en vet.
Des morgens, in 't krieken, dan gaanze treên.
Zo glyden des bedelbroks dagen steeds heen.

Zalfverkoopers zyn zwetsers en liegers, Grappige snaaken en Boeren bedriegers.

Kwakzalvers Deun.

Air, Presto.

Joan de Duitser, gepromoveerde, Hoog geleerde, In boeken
vol praktyk; Zyns gelyk is niet meer in 't kristenryk: In 't
boeren bedriegen, In 't zwetsen en liegen, Daar is hy de meester
van; Hy - - kan de kwaalen geneezen, Je hoeft niet te vreezen, Al
hadje de Jigt of 't Flerezyn, De koorts, Kolyk of andere pyn, In
tanden of kiezen, Hy laatje maar niezen, De kwaade vogten vliegen
heen; Probatum, probatum voor ider een. Probatum, probatum voor
ider een.

1

JOan de Duitſer, gepromoveerde,
Hoog geleerde,
In boeken vol praktyk;
Zyns gelyk
Is niet meer in 't kriſtenryk:
In 't Boeren bedriegen,
In 't zwetſen en liegen,
Daar is hy de meeſter van;
Hy kan
De kwaalen geneezen,
Je hoeft niet te vreezen,
Al hadje de Jigt, of 't Flerezyn,
De Koorts, Kolyk, of andere pyn
In tanden of kiezen,
Hy laatje maar niezen;
De kwaade zinkingen vliegen heen.
Probatum, probatum voor ider een.

2

Hans met zyn Bogchel en 't breede Hoedje,
Schynt een bloedje;
Maar is wel afgerigt
Op zyn pligt,
Als hy veele grappen ſtigt;
Dan ſtaat hy te ſchreeuwen,
Te gaapen, te geeuwen,
En gaart zo een Boeren ſtant,
Op 't land.
De Baas aan 't verkoopen,
En 't geldje te ſtroopen:
Paketjes vol kruid', of Doosjes ſmeer,
De Slangenſmout, voor allerly zeer;
Het Vet van de Beeren,
Daar kunje meê ſmeeren,
Je Leên, verwrongen of ontſteld.
Geneezen, geneezen, of geeft geen geld.

3

Mary met 't Huikje, naer d' oude mode,
Om den broode
Trekt zy meê op het land.
Het verſtand,
Zegt zy, bied u hier de hand:
Hier zyn Medicynen
Voor allerly pynen,
Zy maaken een ſneê of wond
gezond:
De Lammen weêr ſtaande,
De Kreupelen gaande,
De Blinden weêr ziende: al waarje dood,
Gebruikt die Zalf dan hebje geen nood:
Het doetje de winden,
Hoe pynig, ontbinden.
En 't dryft 'er de Zieken weêr uit het bed.
Wie wil 'er? wie zal 'er nog een Paket?

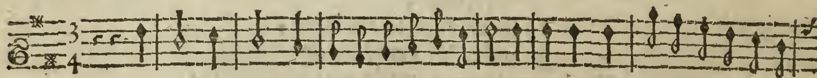
4

Mary en Hansje verkoopen ook Pillen,
Om te ſtillen
De pyn, voor man en wyf
Tot geryf.
Boeren mint uw eigen lyf.
Deez' Pillen verdryven
Het kwaad uit je lyven.
't Purgeeren is zeer gezond,
Terſtond,
Je hoeft niet te zwieten,
Je moet 'er van drieten.
Gy krygt 'er ook mede een briefje by,
Om 't vuil kaſteel, met d' halleve zei',
Zeer glad te geneezen,
In plaats van te leezen:
Zo datje haaſtig word herſtelt,
Voor twee, drie, vier ſtuivers, 't is weinig
geld.

Niets kan my meerder vreugd, zegt Jogchim Blaaskaak, geeven,
Als 't Pypje en zoete Min; waar na myn hert zich trekt.
En Goverd Nathals zegt (die zyne Min begekt)
Was Liefde als Dronkenschap, ik minde ook al myn leven.
Maar Teuwis Holbalg pryst hun beider lust banket;
Wyl hy zyn zinnen op die beide heeft gezet.

Air, Largo.

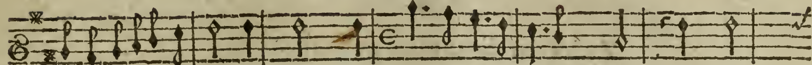
O geurig dampje dat - - - - - - - vioolen En lek - - - - -

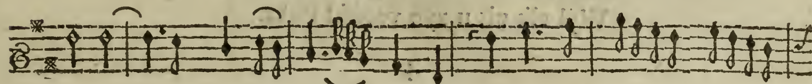
- - - - - - - k're roozen tart in geur, Gy heb - - - - - - -

myn

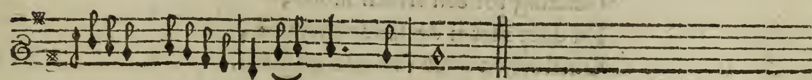
Grave.

- - - - - - - t myn hert, gy heb - - - - - t myn hert, gy heb

- - - t myn hert en zin - ge - ſtoolen, Al zyt gy won - - - - - - -

- - - - - - - - - - der ſlegt van kleur.

1

JOGCHIM.

O Geurig dampje! dat violen
En lekk're roozen tart in geur
Gy hebt myn hert en zin geſtoolen,
Al zyt gy wonder ſlegt van kleur.

2

Gy tart de beſte Mediçynen,
Door uwe wonderbaare kragt,
gy hebt my, waar van ik ging kwynen,
Door uw parfuim te regt gebragt.

3

Zy leeven die u maar gebruiken.
Een ſlaapend Krygsman word gewekt
Alleen maar door uw geur te ruiken,
Wyl elk uit u zyn voedſel trekt.

4

g'Ontfonkt my, door uw offerhanden,
Geſtadig tot een friſſen moed,
En doet met u de liefde branden,
Ontſtooken door den minnengloed.

5

GOVERD.

Neen, neen, ik hou het met den beker,
Het vogt is recht myn element.
O vogt! gy zyt zo eêl, voorzeker
Het waardſt dat ik myn maag toezend.

6

En gy ontlaſt my van veel zorgen,
Waardoor myn hert zich vind bekneld
Wanneer myn min, zo teêr, verborgen
Zich met een id'le hoop ſtaag kwelt.

7

Wel aan, ik wil u dan beminnen.
En pryzen ſteeds uw keurig nat,
Schoon ik, byna beroofd van zinnen,
My in die vlam geſchonden had.

8

Ik laat haar dan die, opgetoogen,
De minneſtraalen prys, wel an;
Het vogt heeft op my meer vermogen
Ik hou het met een volle kan.

9

TEEUWIS.

Wie kan uw beider oogwit laaken?
Den een die pryſt zyn zielsvrindin,
Terwyl zyn zwart beſmookte kaaken
Den brand ontdekken van zyn min.

10

Den aêr tot grooter luſt gedreeven,
Zo 't ſchynt, mint ſtaag een volle kan,
En heeft de min de zak gegeeven,
Wyl hy vlied voor de lugt van An.

11

Maar ik, die vogt nog min kan derver,
Dewyl hun beider gloed reeds blaakt,
Daar ik van dorſt ſchier dryg te ſterven
En myne vlam naar bluſſing haakt.

12

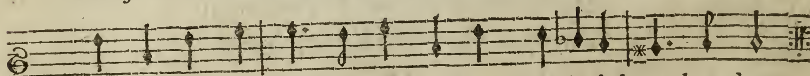
Ik prys hun beider alvermogen,
En volg hun al te ſtrenge wet,
Terwyl de damp myn tedere oogen
Beſtraalt, op dit Tabaks banket.

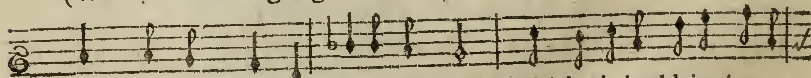
Oud mal.

Neeltje heeft met Lobb'rigs Waintje En met Kees, Jan Teunis zeun,

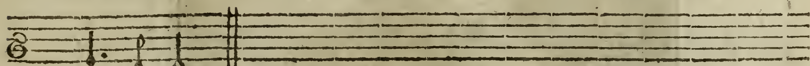
(Want de sloof had graag een klaïntje) Daag'lyks in de buurt haar deun:

Kyk, zeidze, Klaasje, dat is ien Kind! Hei dat is ien klaine jongen

als

1

Eeltje heeft met Lobb'rigs Waintje
En met Kees, Jan Teunis zeun
(Want de ſloof had graag een klaintje)
Daag'lyks in de buurt haar deun :
Kyk, zeidze, Klaasje, dat is ien Kind !
Hei dat is ien klaine jongen als de wind.
Wat was ik, In myn ſchik,
Wierd ik meê eraisjes rongt en dik.

2

Ben ik, zeidze tot Klaas Flooren,
Niet zo wel als ſcheele Tryn
Tot het Kinderwerk ebooren ?
Wat mag dan de reeden zyn ?
O Suntre Klaasje, goed hailig man,
Trek erais je beſte mooije Tabbert an.
Wat was ik, In myn ſchik,
Wierd ik meê eraisjes rongt en dik.

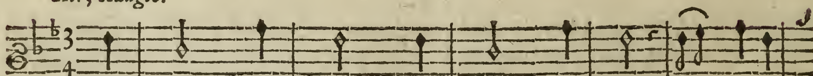
3

Wangt al ben ik oud van dagen,
'k Ben nag jeugdig in men Lyf.
'k Zou zo wel ien Kyntje draagen
Als het beſte Boerenwyf.
Maar Klaas geeft Neeltje geen aêr beſchaid
Als, Moer, weetje wat 'et ouwe ſpreekwoord zaid?
(Als het beurd, Dat men 't ſpeurt,)
Wie kan *Oud Mal* ſtoppen als het ſcheurt ?

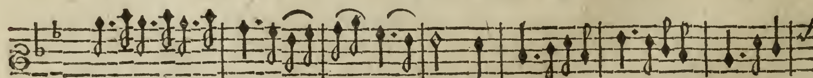

Knier Klaase ontmoet in 't Dorp den Boeren Medicyn;
Zy vraagt naar midd'len, om haar Kindje te geryven:
En zegt: 't is ziek'lyk, bleek, en kermt gestaêg van pyn.
Hy geeft haar raad, om Koorts en Wormen af te dryven.]

Air, Adagio.

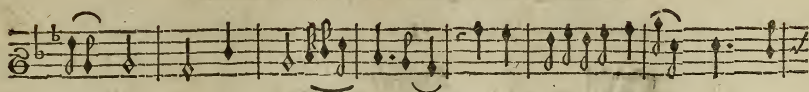

Knier. Ach ach! ach ach! ach ach! ach ach! myn lieve

Lan - - - - - - - d Doctoortje: Ei hoor - - - - - - - - - - - d

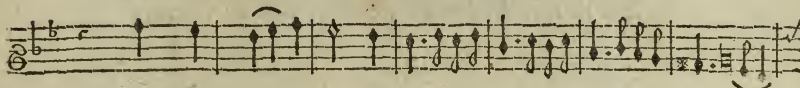
een

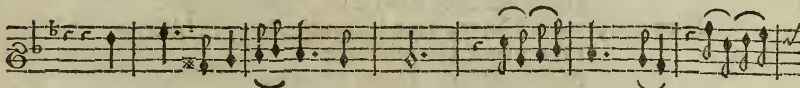
een woordje; Myn kleinſte Kindje legt gevaa - - - rlyk, ziek en

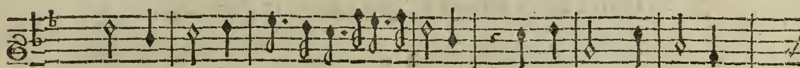
krank: Weetje my - - - - geen raad te gee - - - - - - - - -ven?

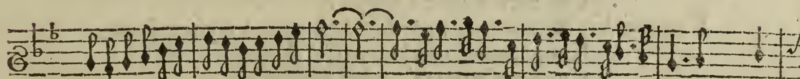
'k Vrees voor 't Kindje zyn jong le - - - - - - - - - - - - - ven,

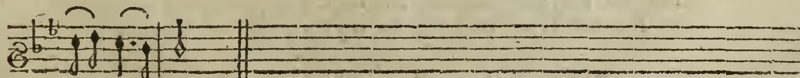
Heer Doctor ordineert een Drank: 't Kindje zugt, en 't Kindje

zugt en legt te ſtee - - - - - - nen, Dat ik niet en doe als

wee - nen, doe

als weenen.

Zaamenſpraak tuſſen Kniertje en een Doctor.

1

Kniertje.

Ch ach! myn lieve Landdoctoortje :
Ei hoord een woordje;
Myn kleinſte Kindje, legt gevaarlyk ziek en krank;
Weetje my geen raad te geeven?
'k Vrees voor 't Kindje zyn jong leeven :
Heer Doctor ordineert een Drank;
't Kindje zugt en 't Kindje zugt en legt te ſteenen,
Dat ik niet en doe als weenen, doe als weenen.

2

Wat raad? *Doctor.* Uw Kind, myn zoete Kniertje,
Geeft dat zoet Biertje;
Niet geil, maar lekker, met Razyntjes lang en blaauw,
En op fyne Hartenhoren
Afgetrokken. Jantje Flooren
Zal dan haaſt beter zyn, en gaauw;
Beter ken 'er, beter ken 'er niet voor wezen,
Om 't klein Kindje te geneezen, te geneezen.

3

Maar heeft het Wigtje blaauwe boogjes
Om zyn' kleine Oogjes?
Dan zyn het Wormpjes, die het Schaapje kwynen doen;
Koopt een Koekje by d' Apteker,
Voor een ſtuiver, 't zal voorzeker,
Meer helpen als men zou vermoên;
Dat zal 't ſlymtje dat zal 't ſlymtje haaſt afdryven,
Dat uw Kind zeer fris zal blyven, fris zal blyven.

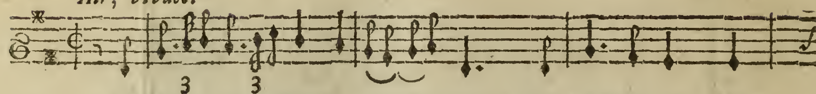
Knier Klaaſe wierd goed koop beſteld;
Kreeg twee recepten voor een Geld.

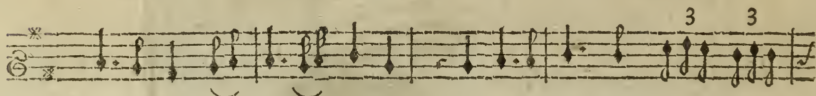
Al draagt de Boer een grove Kiel,
Zyn Klapmuts dekt een groote Ziel
Die hem, door haar beſpiegelingen,
In eenzaamheid aldus doet zingen.

Op het Tabakrooken.

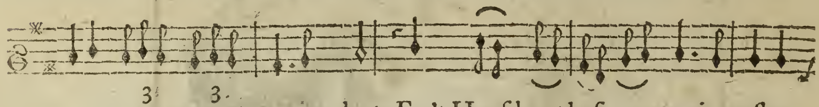
Air, vivace.

O bran - dend Pypje, hee-te gloed! Een tydverdryf, Een

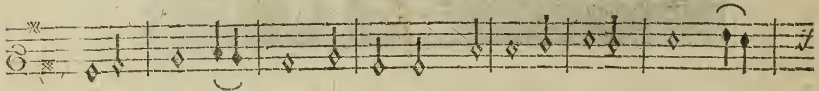
tydverdryf voor elk ten beſten, 't Geen alle zorg verdwy - - - - -

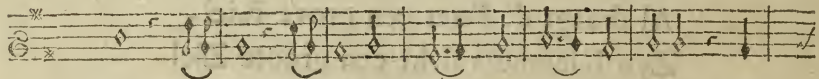
- - - - - - - - - - - nen doet En 't Hoofd ontheft van muizeneſten.

Tabak die my na bo - - - - - - - - - - - - - - ven leid! Als

ik u, door den Wind gedreeven, Zie in de dunne Lucht ver-

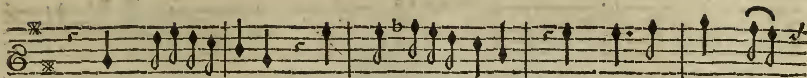

ſpreid, Dan zie, dán zie ik 't Voorbeeld van myn leven, Dan

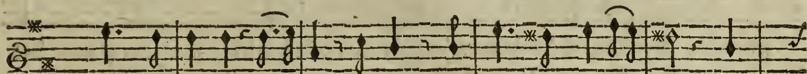

is 't dat gy my denken doet, Aan 't geen ik eerlang worden moet

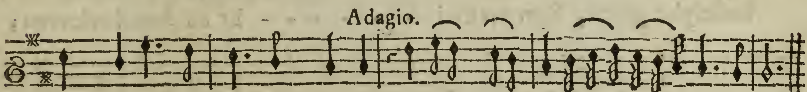
Een

Een vlug - - tig, een vlug - - - tig, een vlugtig ſtof van

geen vermogen. Ik zie, ik zie, wanneer ik van na - by Uw

Rook wil volgen met myne oogen, Dat ik moet eindi - - - - gen als gy.

KLINKDICHT.

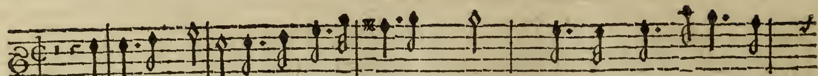

Brandend Pypje, heete gloed!
Een tydverdryf, voor elk ten beſten,
't Geen alle zorg verdwynen doet
En 't Hoofd ontheft van muizeneſten.

Tabak die my na boven leid!
Als ik u, door den wind gedreeven,
Zie in de dunne Lucht verſpreid,
Dan zie ik 't voorbeeld van myn leven,

Dan is 't dat gy my denken doet,
Aan 't geen ik eerlang worden moet,
Een vlugtig ſtof, van geen vermogen.

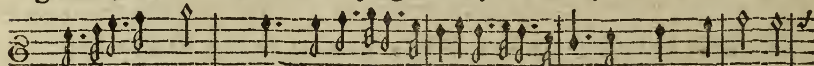
Ik zie, wanneer ik van naby
Uw Rook wil volgen met myne oogen,
Dat ik moet eindigen als gy.

Het Buitenleven is vol aangenaame vreugd, 't Kan een zoet genoegen

geeven, Aan den ouderdom en jeugd; Als zy in het Mey zaaizoen, Door het

lieffelyke groen, Zyn verkwi - - - - - - - kt en doet herleeven;

Oog' en luſt, ja geeſt voldoen. Oog' en luſt, ja geeſt voldoen.

1

Et Buitenleven
Is vol aangenaame vreugd,
't Kan een zoet genoegen geeven,
Aan den Ouderdom en Jeugd;
Als zy in het Mey zaaizoen,
Door het lieffelyke groen,
Zyn verkwikt en doet herleven;
Oog' en luſt, ja geeſt voldoen.

2

Ziet Geesje Flooren,
Met haar Huikje om de leên,
En haar Kabisje van vooren,
Onvermoeid naar huis toe treên:
Toen haar ſteêgang was gedaan,
Spreekt haar Krelis Louwen aan,
Om wat nieuws uit haar te hooren,
Hoe 't in Steê al toe mogt gaan.

Geesje Flooren met haar Huikje
Heeft de marktgang reeds gedaan:
Maar Kees Louwen, 't Boeren puikje,
Spreekt om 't nieuws uit Stee haar aan:
Hy had in geen zeven weeken
In geen Krant of Boek gekeeken.

3

Daar hebje 't kallen,
Ja van Besje Goverts tyd,
Hoe die door de min aan 't mallen,
En van Barend wierd gevryd:
Hoe Kees Teunen Beftevaar,
Had een Kind by blaauwe Saar:
Krelis zegt: 't is niet met allen,
Jogchim was en bleef de Vaêr.

4

Ja wat voor tyden,
Geesje buur, beleeft men niet!
Moet Piet Freekens zeun niet lyden
Dat zyn vryfter, onze Griet,
Van Klaas Jooften word gevryd?
Wel raakt hy dat Meisje kwyt,
Zo zal hy hem nooit verblyden.
Geesje zegt: 't is fcheidens tyd.

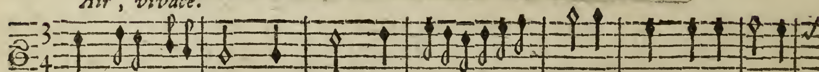
5

Baasje van Schaagen,
Doet de Steêgang voor zyn Wyf,
Hy komt met zyn zakje draagen,
Dat het zweet loopt langs zyn lyf;
Wyl zyn Vrouw hem t' huis verbeid,
En de Warmoespot bereid.
Ziet dus ieder een bejaagen,
Deeze of geene bezigheid.

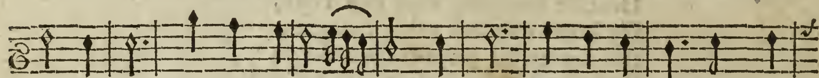

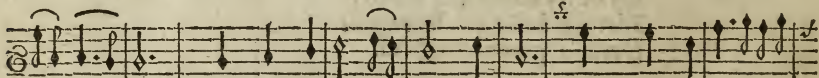
Air, vivace.

Een Vorſt die door zyn groot vermoo - - - - - - gen, Zyn onderdaanen

wetten geeft, Daar elk ontzac-he-lyk voor beeſt, En zich op't nedrigſt houd

ge-boo-gen, Word hier in minder graad verbeeld, Daar Klaas den kin - -

- - - - - - - - - - - - - - - - - der meeſter ſpeelt.

Een

1

En Vorſt die door zyn groot vermoogen,
Zyn Onderdaanen Wetten geeft,
Daar elk ontzachelyk voor beeft,
En zich op 't nedrigſt houd geboogen,
Word hier in minder graad verbeeld,
Daar Klaas den Kindermeeſter ſpeelt.

2

Zyn Troon, waarop hy zit te pryken,
Is eene Krukſtoel zonder mat,
Daar Besje voor veel jaar op zat,
En liet al zaftjes heenen ſtryken,
De damp, die 't ingewand bekneld',
Als haar de buikloop had gekweld.

3

Zyn Kroon, waar meê de Vorſten praalen,
Is eene Muts van goede ſtof,
Doch op den draad byzonder grof,
Die hy in Steê nog moet betaalen,
By loome Goverd zonder ziel,
Een Knipluis in het Spinnewiel.

4

De Mantel, die zyn leên bekleeden,
Is eene Huisrok van Japan,
Die Beſtevaêr, den ouden man,
Eer plag te hangen om zyn leden,
Als hy door Jigt of Flerezyn,
Te krimpen zat van felle pyn.

5

Zyn Staf en Septer van vermoogen,
Is eene Plak van Eeken hout,
Waarop hy als een Vorſt vertrouwt,
Om elk, op 't wenken van zyne oogen,
Zyn wil en wetten te gebiên,
Die hy aêrs nooit gevierd zou zien.

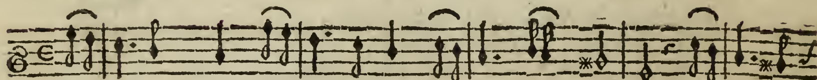
 6 't Ta-

6

't Tapyt, waar meê zyn wanden praalen,
Zyn Leijen, vol van Cyfertal,
En Borden. Ziet daar hebje 't al,
Dat zyne koningklyke zaalen
Doet schitt'ren met een ed'len gloed,
Die ruim het blinde oog voldoet.

Air, Adagio.

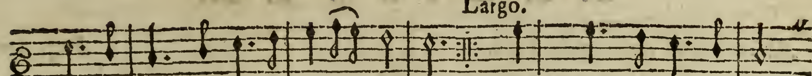

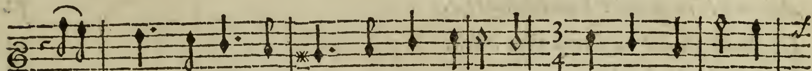

de
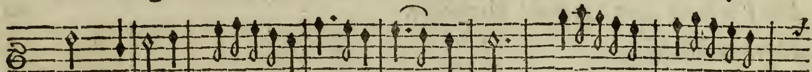
Largo.

de van druk en, hoopeloos, te ſterven. Ach ! mogt ik eens de ruſt

ach! mogt ik eens de ruſt, de ruſt genieten, Om eenmaal vry te

zyn van alle zor - - - - - - - - - g en druk. zor - - - - - - - - - -

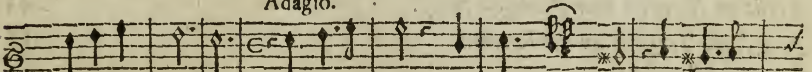

- g en druk. O aangenaame ruſt en leven va - - - - - - - - - -

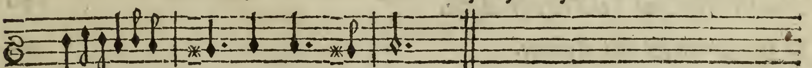

n geluk, Gy zoud my nimmermeer gy zoud my nimmermeer ver - -

Adagio.

- - - - - drieten ; O zoete ruſt ! Gy zyt myn luſt. O zoete

ruſ - - - - - t! Gy zyt myn luſt.

At is een Mens! als ik 't bedenk, die zo moet zwerven!
In eene Zee vol van verdriet;
Ik zie het eind en anders niet,
Om kwynende van druk en, hoopeloos, te ſterven.
Ach! mogt ik eens de ruſt genieten,
Om eenmaal vry te zyn van alle zorg en druk.
O aangenaame ruſt en leven van geluk,
Gy zoud my nimmermeer verdrieten;
O zoete ruſt! gy zyt myn luſt.

REGISTER.

